

Asiaksmaksu, sairaanhoitopiirit

1. Vastaajan taustatiedot/bakgrundsuppgifter

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi/Officiellt namn på den aktör som svarar

- Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymä

Vastauksen kirjanneen henkilön nimi/Namn på den person som antecknat svaret

- Riitta Manninen-Rouvali

Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot/Namn på den person som antecknat svaret

- ilkka.naukkarinen@siunsote.fi

Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimitilissä/Datum som begäran om remissyttrande behandlades i organet

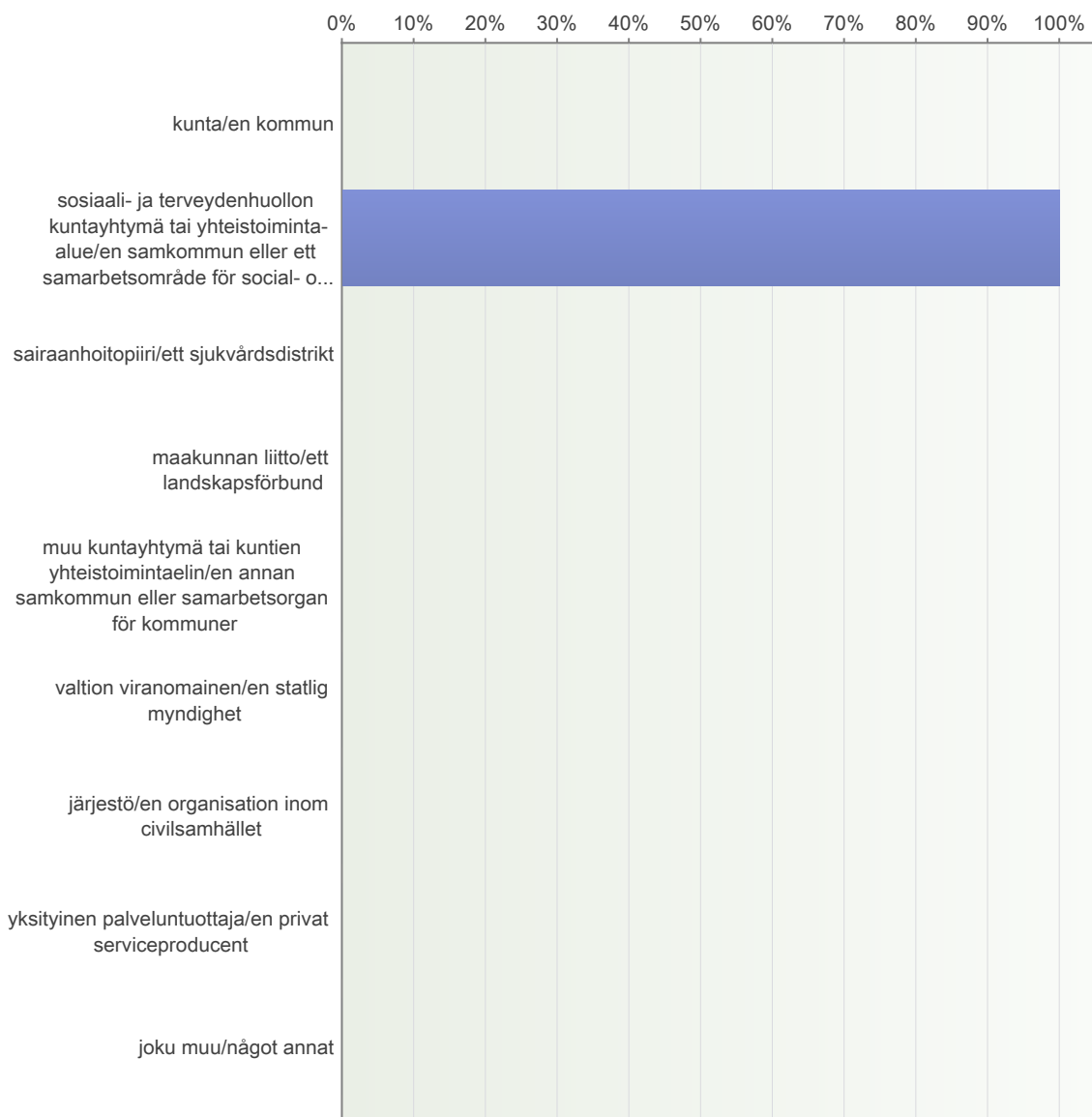
- -

Toimielimen nimi/Organets namn

- -

2. Onko vastaaja/Är den svarande

Vastaajien määrä: 1

3. Yleiset kysymykset hallituksen esitysluonnoksesta. Kaikkiin kysymyksiin ei tarvitse vastata, jos lausunnonantajalla ei ole asiasta lausuttavaa. Allmänna frågor om utkastet till regeringsproposition. Alla frågor behöver inte besvaras, om remissinstansen inte har något att säga om frågan.

Ei vastauksia.

4. 1 §. Lain tarkoitus/1 §. Lagens syfte

Vastaajien määrä: 1

- Pohjois-Karjalan sosiaali- ja sairaanhoitopalvelujen näkemys on, että lain tarkoituksena oleva väestön riittä-vien ja yhdenmukaisten sosiaali- ja terveystalvelujen edistäminen tulee riittävästi turvatuksi esityksen mu-kaisella sääntelyllä.

Esityksen on myös maakunnan järjestämien sosiaali- ja terveystalvelujen rahoituksen varmistaminen. Laki-esityksen mukaan asiakasmaksut muodostavat melko pienen osan sosiaali- ja terveystalvelujen rahoituksesta: vuonna 2017 asiakasmaksuilla rahoitettiin lakiesityksen mukaan keskimäärin noin 7 % kunnallisista sosi-aali- ja terveystalveluista. 1.1.2017 lukien perustetussa Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kun-tayhtymässä asiakasmaksutuottojen määrä vastaa suurin piirtein esityksessä selvitettyä tasoa.

Esityksen vaikutuksia maksutuottojen määrään on vaikea arvioida. Tarkkojen vaikutusten arviointi vaatisi muun muassa asiakaskohtaista tulosidonnaisten maksujen laskentaa esityksen mukaisilla uusilla laskenta-kaavoilla. Maakunta- ja soteuudistuksella on tarkoitus kuroa umpeen iso osa julkisen talouden kestävyysvajeesta. Ra-kenteiden ja rahoituksen uudistamisen lisäksi nykyaikaistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausta ja toi-mintamalleja perusteellisesti.

Tavoitteena ovat nykyistä asiakaslähtöisemmät, vaikuttavammat, kustannustehokkaammat ja paremmin yh-teen sovitetut palvelut. Lain tavoitteena tulisi olla myös sähköisten palveluiden suurempi hyödyntäminen, jonka tulisi näkyä kaikessa maakunnan toimintaan vaikuttavassa lainsäädännössä, myös asiakasmaksuissa.

Pääsääntöisesti lakiesityksen nähdään pääsevän tavoitteeseensa.

5. 2 §. Soveltamisala/2 §. Tillämpningsområde

Vastaajien määrä: 1

- Lakiesitys säätää maakunnalle mahdollisuuden periä asiakasmaksut laissa säädetyistä asiakasmaksuista enimmäismääräisenä ja antaa mahdollisuuden maakunnalle periä maksu laissa säädettyä pienempänä tai jät-tää maksu kokonaan perimättä. Esitys edistää yhdenvertaisuutta maksimimaksujen osalta. Esitys jättää kui-tenkin puutteita asiakkaiden yhdenvertaiseen kohteluun, mikäli maakunnat päättävät keskenään eriävästi maksimimäärää alemmista maksuista. Tällä mahdollisuudella turvataan kuitenkin nähdäksemme palvelujen suuntaamista maakunnan tarpeiden mukaisesti, esim. väestön ikärakenne ja erityiset palvelutarpeet huomioi-den.

Esityksen mukaan maksun saa periä vain, mikäli siitä on nimenomaisesti laissa säädetty. Maksullisten ja maksuttomien määrittelyjä tulee kuitenkin vielä täsmentää.

1 luku. Yleiset säännökset/1 kap. Allmänna bestämmelser

6. 3 §. Määritelmät/3 §. Definitioner

Ei vastauksia.

7. 4 §. Palvelusta perittävä maksu/4 §. Avgift för tjänster

Vastaajien määrä: 1

- Esityksen mukaan asiakasmaksun saa periä, mikäli siitä on laissa säädetty maksu. Mikäli maksusta ei ole säädöstä, on palvelu lakiesityksen mukaisesti maksuton. Tältä osin lakiesitys tulee selkiyttämään asiakasmaksuja ja vähentämään nykytilanteeseen nähden tulkinnanvaraisuutta.

8. 5 §. Maksun alentaminen ja perimättä jättäminen/5 §. Avgift som sänks eller inte tas ut

Vastaajien määrä: 1

- Voimassa olevasta lainsäädännöstä poiketen lakiesitys velvoittaa alentamaan tai poistamaan myös lyhytaikaisen laitoshoidon asiakasmaksun. Käytännössä lisääntyvä määrä nykyisestä toimeentulotuesta tulee siirtymään maakunnan rahoitettavaksi asiakasmaksujen alentamisen ja poiston (=toimeentulotukea) kautta. Lakiesityksen mukaan maakunnan on tehtävä päätös maksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä ennen toimeentulotuesta annetussa laissa (1412/1997) tarkoitetun toimeentulotuen myöntämistä. Lakiesitys voi johtaa tilanteisiin, joissa asiakasmaksun maksualennushakemukset tulee käsitellä toimeentulotukihakemuksen käsittelyaikaa tiukemmassa määräajassa. Asiakkaan maksualennushakemuksen käsittely ei nähdäksemme johtaa toimeentulotukilaisissa säädettyistä käsittelyajoista myöhästymiseen. Maakuntien tulisi ottaa asia huomioon hallinnon resursseissa ja hakemusten käsittelyprosesseissa. Nykyisin Kelan tulee huomioida terveydenhuollon tasasuuruiset asiakasmaksut (kuten lyhytaikaisen laitoshoidon maksu) menoksi perustoimeentulotukilaskelmassa. Maakunnalle säädettävä lyhytaikaisen laitoshoidon maksun alentamis- ja poistovelvoite johtaa tilanteeseen, jossa asiakkaat lisääntyvässä määrin joutuvat laatimaan hakemuksia maakunnalle Kelan lisäksi. Asiakkaan kannalta esitys tältä osin johtaa lisääntyvään byrokraatiaan Kelan ja maakunnan välillä.

9. 6 §. Maksun periminen/6 §. Uttag av avgift

Vastaajien määrä: 1

- Kaikkiin asiakkaille annettaviin laskuihin tulee esityksen mukaan liittää oikaisuvaatimusohje, myös tulosidonnaisesta asiakasmaksusta annettavaan laskuun. Tulosidonnaisista maksuista annetaan kuitenkin asiakkaalle päätös, joka jo sisältää oikaisuvaatimusohjeen. Tulosidonnaisten palvelujen asiakkaille avautuu esityksen perusteella monin kertainen mahdollisuus hakea oikaisua yhdestä ja samasta päätöksestä/laskusta. Tätä tulisi selkeyttää esityksessä. Suoramaksut, e-lasku, netposti, mobiilimaksaminen ym. paperilaskulle vaihtoehtoiset laskutustavat tulee olla mahdollisia. Maakunta tulisi laskuttamaan kaikki järjestämisvastuullaan olevat sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut, lukuun ottamatta maksua käyttämättä jätetystä ja peruuttamatta jätetystä vastaanottoajasta, jotka laskuttaa palvelujen tuottaja. Lakiesityksen 6 §:n mukaan yksityisen palvelun tuottajan on liitettävä em. laskuun oikaisuvaatimus ja muutoksenhakua koskeva 59 § koskee näin ollen myös sitä. Maakunta joutuu vastaamaan lakiesityksen perusteella myös yksityisen palveluntuottajan laskusta tehdystä oikaisuvaatimuksesta. Maakunta nähdäksemme käytännössä puuttuisi yksityisen palveluntuottajan toimintaan tältä osin, päätösvallan siirtyessä sakkomaksua koskevasta muutoksenhausta maakunnalle. Oikaisuvaatimusten käsittelymäärä tullee lisääntymään, mikä lisää maakunnan hallintotyötä.

10. 7 §. Päätös tulosidonnaisesta maksusta/7 §. Beslut om inkomstbunden avgift

Ei vastauksia.

11. 8 §. Maksuttomat sosiaalipalvelut/8 §. Avgiftsfria socialtjänster

Ei vastauksia.

12. 9 §. Maksuttomat terveystalvelut/9 §. Avgiftsfria hälsotjänster

Ei vastauksia.

13. 10 §. Maksukatto/10 §. Avgiftstak

Ei vastauksia.

14. 11 §. Maksukattoa kerryttävät palvelut/11 §. De tjänster som räknas in i avgiftstaket

Vastaajien määrä: 1

- Maksukattoa kerryttävien palvelujen joukkoon on lisätty tilapäinen kotisairaanhoido ja tilapäinen kotisairaalahoito, joka on hyvä muutos nykylainsäädäntöön nähden. Muutos ehkäisee kohtuutonta maksurasitusta em. palveluja tarvitsevien kohdalla ja tukee palvelujen suuntaamista kotiin annettaviin palveluihin. Esityksen mukaan myös lyhytaikainen tehostettu palveluasuminen kerryttäisi maksukattoa, jota se ei nyt tee. Muutos edistää lyhytaikaisen tehostetun palveluasumisen ja lyhytaikaisen laitoshoidon asiakkaiden yhdenvertaista kohtelua. Näemme tarpeelliseksi, että asiakasmaksu voitaisiin periä myös terveydenhuollon ammattihenkilöiden antamista ryhmäkuntoutuksista ja että ryhmäkuntoutuksen asiakasmaksut kerryttäisivät maksukattoa. Ks. tältä osin tarkemmin lausunto esityksen 19 §:stä.

2 luku. Maksuttomat palvelut/2 kap. Avgiftsfria tjänster

15. 12 §. Maksujen seuranta/12 §. Uppföljning av avgifter

Vastaajien määrä: 1

- Esityksen mukaan maksukaton seurantavelvoite on maakunnalla. Asiakkaan muuttaessa toiseen maakuntaan on aiemman maakunnan luovutettava tieto asiakkaan asianomaisen kalenterivuoden aikana suorittamien, maksukattoa kerryttävien maksujen yhteismäärästä uudelle maakunnalle. Miten esityksen mukaiset tehtävät on käytännössä mahdollista toteuttaa ilman valtakunnallista maksukatto-rekisteriä? Mikäli valtakunnallista maksukattorekisteriä ei ole käytössä lain voimaan tullessa, näemme seurannasta aiheutuvan käytännön ongelmia. Jos jokainen maakunta luo itsenäisen maksukaton seurannan, siihen tarvittaisiin tietoa asiakkaan laskutuksesta missä tahansa maakunnassa ja kaikilta valinnanvapauden piiriin kuuluvilta palveluntuottajilta. Esitys edellyttäisi jokaiselta maakunnalta maanlaajuista maksujen kertymisen seurantaa ja asiakkaan toiseen maakuntaan muuttamisen seurantaa. Tietojen luovutus pitänee tapahtua ilman erillistä pyyntöä sen tiedon perusteella, että ihminen muuttaa toiseen maakuntaan? Tämän pitäisi olla automatisoidusti seurattava asia.

16. 13 §. Sosiaali- ja terveystieteiden avosairaanhoidon/13 §. Öppensjukvård vid social- och hälsocentral

Vastaajien määrä: 1

- Lakipykälässä säädetään mm. sairaanhoitajan asiakasmaksusta, joka voi olla enintään 11,40 € käynniltä. Yksityiskohtaisissa perusteluissa kerrotaan, että sairaanhoitajalla tarkoitetaan sairaanhoitajan laillistettuja terveydenhoitajia ja kättilöitä silloin kun he toimivat sairaanhoidollisissa tehtävissä itsenäisellä vastaanotolla. Voidaanko sairaanhoitajan vastaanoton käyntimaksu periä myös diabeteshoitajan itsenäisellä vastaanotolla käynnistä?
Lakiesitykseen on sisällytetty mm. että ”Jos asiakas käy samasta syystä saman kalenterivuorokauden aikana sekä sairaanhoitajan että lääkärin vastaanotolla, asiakkaalta voidaan periä vain maksu vain lääkärin vastaanotosta”. Lisäksi esityksessä on, että ”Jos asiakas lähetetään lääkärin suorittaman tutkimuksen ja antaman hoidon jälkeen välittömästi sairaalan poliklinikalle tai vuodeosastolle tutkittavaksi tai hoidettavaksi, häneltä ei saa periä 1-3 momentissa säädettyjä maksuja”. Edellä mainitut selkeyttävät nykytilaa.

17. 14 §. Sairaalan poliklinikkakäynti/14 §. Besök på sjukhuspoliklinik

Ei vastauksia.

18. 15 §. Avosairaanhoidon ja poliklinikkakäyntiin liittyvät tutkimukset/15 §. Undersökningar inom öppen sjukvård och vid poliklinikbesök

Vastaajien määrä: 1

- Pykälätekstissä säädettäisiin yksistään maksuttomuudesta. Maksun perintämahdollisuudet mainitaan vain esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa. Laissa tavoitteena on säätää palveluista, joista maksu voidaan periä: Käytännön ongelmien ehkäisemiseksi ehdotetaan, että pykälää täydennettäisiin palveluilla, joista maksu voidaan yksityiskohtaisissa perusteluissa selvitetysti periä.

3 luku. Maksukatto/3 kap. Avgiftstak

19. 16 §. Päiväkirurginen toimenpide/16 §. Dagkirurgiskt ingrepp

Vastaajien määrä: 1

- Esitetyn pykälän 2 momentissa on viittaus 26 §:n mukaiseen lyhytaikaisen laitoshoidon maksuun, jonka maksun määräytymisperustetta oltaisiin esityksen mukaan muuttamassa vuorokausikohtaiseksi (nykyisen hoitopäiväkohtaisen maksun sijaan). Tästä johtuen 16 § 2 momentissa on muutettu sana hoitopäivämaksu vuorokausimaksuksi. Jotta välttyttäisiin vääriltä tulkinnoilta käytännössä, olisi parempi että käytettäisiin edelleen sanaa hoitopäivämaksu.

20. 17 §. Suun terveydenhuolto/17 §. Mun- och tandvård

Ei vastauksia.

21. 18 §. Erikoissairaanhoidon hoitotoimenpiteet suunhoidon yksikössä/18 §. Vårdåtgärder inom den specialiserade sjukvården vid mun- och tandvårdsenheter

Vastaajien määrä: 1

- Sama kommentti kuin pykälään 16.2, jossa puhutaan vuorokausimaksusta. Vuorokausi olisi parempi korvata hoitopäivämaksu-sanalla, kuten tämän hetkisessä asiakasmaksuasetuksessa on.

22. 19 §. Terapia/19 §. Terapi

Vastaajien määrä: 1

- Pykälässä säädetään, että maakunta voi periä asiakkaalta yksilökohtaisesta terapiasta, lukuun ottamatta psykoterapiaa, enintään 11,40 € käynniltä. Lisäksi em. maksu voidaan periä etäpalveluna annettavasta terapiasta. Esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa lukee, että ”terapialla tarkoitettaisiin terveydenhuollon ammattihenkilön antamaa fysioterapiata, neuropsykologista kuntoutusta, psykoterapiaa, ravitsemusterapiaa, jalkahoidoa, puheterapiaa, toimintaterapiaa ja muita näihin rinnastettavia toimintakykyä parantavia ja ylläpitäviä hoitoja.” Esityksen yksityiskohtainen perustelu ja siihen sisällytetty luettelo terapioiden selkeyttää nykytilaa huomattavasti.
Käytännössä toimintakykyä parantavaa ja ylläpitävää hoitoa annetaan myös esimerkiksi toiminta- tai fysioterapeuttien ryhmäkuntoutuskäynneillä. Näemme tarpeelliseksi, että asiakasmaksu voitaisiin periä myös terveydenhuollon ammattihenkilöiden antamista ryhmäkuntoutuksista ja että ryhmäkuntoutuksen asiakasmaksut kerryttäisivät maksukattoa.

23. 20 §. Sarjassa annettava hoito/20 §. Vård i serie

Vastaajien määrä: 1

- Esityksen 19 § kieltää maksun perimisen yksilökohtaisesta psykoterapiasta, mutta sarjahoitoa koskevassa 20 §:ssä sitä ei kielletä. 20 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että sarjahoitona järjestetään mm. psykoterapiaa. Voidaanko siis sarjahoitomaksu psykoterapiasta periä?

4 luku. Tasasuuruiset maksut/4 kap. Jämnstora avgifter

24. 21 §. Tilapäinen kotipalvelu/21 §. Tillfällig hemservice

Vastaajien määrä: 1

- Pykälässä säädettäisiin mm., että tilapäisestä kotipalvelusta voitaisiin periä enintään 12 € käynniltä silloin kun käynti kestää enintään kaksi tuntia, ja 20 € käynniltä silloin, kun käynti kestää yli kaksi tuntia. Maksuna voitaisiin kuitenkin periä enintään 30 € kalenterivuorokaudelta. Esitämme hoitopäiväkohtaista maksimirajaa vuorokausikohtaisen sijaan, koska vuorokausikohtainen hinnoittelu aiheuttaa kellonaikaseurantaa ja monimutkaistaa maksuperusteen.
Maksun porrastaminen kolmeen luokkaan monimutkaistaa liiaksi maksua. Käytännön ongelmien ehkäisemiseksi olisi perusteltua vähentää portaittaisuutta maksusta, esimerkiksi 12 € käynniltä ja maksimissaan 30 € hoitopäivältä.

25. 22 §. Tilapäinen kotisairaanhoido/22 §. Tillfällig hemsjukvård

Ei vastauksia.

26. 23 §. Tilapäinen kotisairaalahoido/23 §. Tillfällig hemsjukhusvård

Vastaajien määrä: 1

- Esityksen mukaan tilapäisestä kotisairaalahoidosta voitaisiin periä 14 §:n mukainen poliklinikkamaksu (poliklinikkamaksun suuruus enintään 41,20 € käynti). Sarjassa annettavasta kotisairaalahoidosta saa esityksen mukaan periä enintään 20 §:n mukaisen sarjahoitomaksun, joka on enintään 11,40 € hoitokerralta. 23 §:n mukaiset maksut saisi periä enintään kerran kalenterivuorokaudessa. 20 §:n yksityiskohtaisten perustelujen mukaan sarjahoidolla tarkoitetaan vähintään kolme kertaa enintään viiden viikon välein toistuvaa hoitoa. Tarkoittaako esitys, että mikäli kotisairaalahoido järjestetään sarjahoitona, maksua voidaan periä enintään 11,40 € vuorokaudelta? Esitys maksun perimisestä enintään kerran kalenterivuorokaudessa aiheuttaa enemmän tulkinnanvaraisuutta kuin maksun periminen enintään kerran hoitopäivältä.

27. 24 §. Lyhytaikainen perhehoito/24 §. Kortvarig familjevård

Vastaajien määrä: 1

- Esityksen mukaan maksua voitaisiin periä enintään 25 € alkavalta kalenterivuorokaudelta ja osavuorokautisesta perhehoidosta enintään puolet edellä mainitusta maksusta. Esitys on tulkittavissa siten, että hoidon kestäessä tasan 24 tuntia maksu on enintään 25 €; ja jos hoidon kesto on alle 24 tuntia voitaisiin maksua periä enintään 12,50 €. Jos hoidon yhtäjaksoinen kesto on 25 tuntia, maksuna voitaisiin periä enintään 25 € ja 12,50 €: eli enintään 12,50 euroa täyden 24 tunnin ylittävältä osin? Näemme mahdolliseksi, että maakuntien kesken tulisi olemaan erilaisia päätöksiä siitä, milloin osavuorokauden maksu peritään. Esimerkiksi jätetäänkö osavuorokauden maksu perimättä, jos täysi hoitovuorokausi ylittyi tunnin verran.

28. 25 §. Lyhytaikainen asumispalvelu/25 §. Kortvarig boendeservice

Vastaajien määrä: 1

- Näemme mahdolliseksi, että maakuntien kesken tulisi olemaan erilaisia päätöksiä siitä, milloin osavuorokauden maksu peritään. Esimerkiksi jätetäänkö osavuorokauden maksu perimättä, jos täysi hoitovuorokausi ylittyi tunnin verran.

29. 26 §. Lyhytaikainen laitoshoido tai –palvelu/26 §. Kortvarig sluten vård eller kortvarig service på en institution

Vastaajien määrä: 1

- Voimassa olevan lainsäädännön mukaan maksu peritään hoitopäivältä. Esityksessä ollaan muuttamassa maksuperustetta siten, että maksuna voitaisiin periä enintään 22,50 € tai 48,90 € alkavalta kalenterivuorokaudelta. Esitetään, että maksuperusteena olisi hoitopäivä ”alkavan vuorokauden” sijaan, jotta tulkintakysymyksiltä vältyttäisiin: Esimerkiksi mikä olisi maksu 8 tuntia yhtäjaksoisesti kestävästä ja kahden vuorokauden puolel-la tapahtuvasta hoidosta (esim. klo 22-08), olisiko se osavuorokausihoidon maksu 2 x 24,45€?

30. 27 §. Osavuorokausihoito/27 §. Vård under en del av dygnet

Vastaajien määrä: 1

- Esityksen yksityiskohtaisten perustelujen mukaan osavuorokausihoidon asiakasmaksun voisi periä, mikäli hoito perustuu asiakassuunnitelmaan ja asiakas on hoidollisista tai huollollisista syistä laitoshoidossa vain osan vuorokaudesta, esimerkiksi vain päivällä tai yöllä.
Voimassa olevan lainsäädännön mukaan voidaan periä päivä- ja yöhoidon maksua, joka on aiheuttanut käytännössä paljon tulkintaongelmaa, koska päivä- ja yöhoidon kestoon liittyviä perusteita ei ole avattu tarkemmin. Tätä olisi syytä avata huomioiden 26 §:n sisältö.

31. 28 §. Asiakkaan siirtyminen palvelujen välillä/28 §. Förflyttning av kunden mellan tjänster

Ei vastauksia.

32. 29 §. Lääkinnällinen kuntoutus/29 §. Medicinsk rehabilitering

Vastaajien määrä: 1

- Esityksessä maksu enintään 16,90 € alkavalta kalenterivuorokaudelta, kun nyt voimassa olevassa lainsäädännössä maksu on hoitopäivältä. Mikäli lyhytaikaisen laitoshoidon maksuperustetta päädytään muuttamaan esitetystä vuorokausikohtaisesta maksusta hoitopäiväkohtaiseksi, tulisi muutos tehdä myös 29 §:ään.

33. 30 §. Omaistaan tai läheistään hoitavan henkilön vapaan aikaiset palvelut/30 §. Tjänster när personer som vårdar en anhörig eller närstående är lediga

Ei vastauksia.

34. 31 §. Ensihoitopalvelu/31 §. Prehospital akutsjukvård

Ei vastauksia.

35. 32 §. Lääkärintodistus ja -lausunto/32 §. Läkarintyg och läkarutlåtande

Vastaajien määrä: 1

- Esityksen 32 § 1 momentissa on virheellinen viittaus 9 §:n 12-kohtaan, kun pitänee olla 9 §14-kohtaan. Ajokorttilaissa säädetyn ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi tarvittavasta todistuksesta voidaan periä enintään 50,80 €. Pyydetään selkeytystä esityksen yksityiskohtaisiin perusteluihin, voidaanko ajokorttia koskevan todistuksen lisäksi periä vastaanottokäynnin maksu?

36. 33 §. Käyttämättä ja peruuttamatta jätetty palvelu/33 §. Oanvända eller icke-avbokade tjänster

Vastaajien määrä: 1

- Esityksen mukaan käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta voidaan periä enintään 50,80 €. Esityksen pykälätekstin mukaan maksun saa periä asiakkaan tai hänen edustajansa varaamasta ajasta. Tulisi selkeyttää, voidaanko maksu periä, mikäli esimerkiksi erikoissairaanhoidon poliklinikka on kutsunut potilaan ajalle, mutta potilas jättää tulematta?
On hyvä uudistus, että käyttämättä ja peruuttamatta jätetyn palvelun maksu voitaisiin jatkossa periä myös lyhytaikaisesta asumispalvelusta, jota järjestetään mm. viikonlopun pituisena. Esitetään, että maksu voitaisiin periä asumispalvelujen osalta joka päivältä.

37. 34 §. Maksun periminen maksukyvyyn mukaan/34 §. Uttag av avgift enligt betalningsförmågan

Ei vastauksia.

38. 35 §. Kotona annettava palvelu/35 §. Service i hemmet

Vastaajien määrä: 1

- Mikä on maksuprosentti, jos palvelutunteja on ka. 4,5 h/kk? Esityksen taulukosta tulee em. tuntimäärän osalta tulkintavaikeus.
Pykälän yksityiskohtaisessa perustelussa todetaan tukiasumisen osalta, että maksua ei saa periä tuettuun asumiseen sisältyvästä tuesta ja ohjauksesta, mutta voi periä hoivasta ja huolenpidosta. Eikö suurin osa tuetussa asumisessa olevista tarvitse vain ”tukea ja ohjausta”, jolloin heiltä ei voisi periä maksua? Käytännössä tämä erottelu tulisi tehdä, kun sosiaalipalveluissa myönnetään tukiasumista: Esitys monimutkaistaa päätöksen sisältöä.

39. 36 §. Kotona annettavasta palvelusta perittävän maksun perusteena olevat tulot/36 §. De inkomster som avgiften för service i hemmet utgår från

Vastaajien määrä: 1

- Esitys on pääsääntöisesti toimiva. Voimassa olevan lainsäädännön mukaan kotihoidon tukea ei huomioida tuloksi, omaishoidon tuki puolestaan huomioidaan. Esityksen mukaan kotihoidon tuki tultaisiin jatkossa huomioimaan tulona sillä perusteella, että kotihoidon tuen ja työttömyysetuuksien saajat tulisivat kohdelluksi tasavertaisesti. Esityksen johdosta kotihoidon tukea ja omaishoidon tukea saavat tulevat myös kohdelluksi yhdenvertaisesti. Se, että kotihoidon tuki ja omaishoidon tuki huomioidaan tulona, ei kuitenkaan tue kotona hoitamista.

40. 37 §. Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen ja pitkäaikainen laitoshoido/37 §. Långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig sluten vård

Vastaajien määrä: 1

- Pykälän 1 momentissa tulisi selvennyksen vuoksi todeta tarkemmin, että ”...enintään 85 % asiakkaan tulosta, josta on säädetty tämän lain 38 §:ssä” sen sijaan, että viitataan yksistään tässä laissa tarkoitettuun tuloon. Esityksen mukainen pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen maksun määräytymisperuste on eri kuin Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymässä tällä hetkellä. Muutoksen kustannusvaikutusta on mahdotonta arvioida luotettavasti, koska se edellyttäisi asiakaskohtaista laskentaa.

41. 38 §. Pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta ja pitkäaikaisesta laitoshoidosta perittävän maksun perusteena olevat tulot/38 §. De inkomster som avgiften för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg eller långvarig sluten vård utgår från

Vastaajien määrä: 1

- Pykälän 1. momentissa viitataan laskennallisen metsätulon osalta 39 §:ään, vaikka pitäisi viitata 40 §:ään. Lisäksi tuloista tehtävien vähennysten osalta viitataan 40 §:ään, vaikka pitäisi viitata 41 §:ään ja lisäksi 42 § pykälään.

42. 39 §. Pitkäaikainen perhehoito/39 §. Långvarig familjevård

Vastaajien määrä: 1

- Pyydetään tarkennusta yksityiskohtaisiin perusteluihin siitä, mitä kuluja pitkäaikaisessa perhehoidossa olevan tulee kattaa 200 euron kuukausittaisella käyttövaralla? Maksaako pitkäaikaisessa perhehoidossa oleva käyttövarallaan esimerkiksi avoterveydenhuollon käyntimaksut ja hammashoidon käyntimaksut, vai sisältyvätkö ne pitkäaikaishoidosta perittävään asiakasmaksuun?

43. 40 §. Laskennallinen metsätulo/40 §. Kalkylerad inkomst av skog

Ei vastauksia.

44. 41 §. Tuloista tehtävät vähennykset/41 §. Avdrag från inkomsterna

Ei vastauksia.

45. 42 §. Tuloista tehtävät vähennykset tehostetun palveluasumisen maksua määrättäessä/42 §. Avdrag från inkomsterna vid fastställande av avgift för serviceboende med heldygnsomsorg

Ei vastauksia.

46. 43 §. Maksun määrääminen/43 §. Fastställande av avgift

Ei vastauksia.

5 luku. Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut/5 kap. Avgifter som fastställs enligt betalningsförmågan

47. 44 §. Tukipalvelut ja asumispalveluun liittyvät palvelut/44 §. Stödtjänster och boendeservicerelaterade tjänster

Vastaajien määrä: 1

- Yksityiskohtaisissa perusteluissa lukee, että ”Tukipalveluista tai asumispalveluun liittyvistä palveluista ei saisi periä erillistä maksua silloin, kun ne sisältyvät ehdotetun lain 35 §:ssä säädettyyn jatkuvasta ja säännöllisestä tai pitkäaikaisesta kotona annettavasta palvelusta perittävän kuukausimaksuun. Jos tukipalvelu tai asumispalveluun liittyvä palvelu on asiakkaan avustamista hänen kotonaan tai asumisyksikön tiloissa, siitä ei saisi periä erillistä kuukausimaksua. Esimerkiksi jos asiakasta tuetaan ja avustetaan kotona tai asumisyksikössä aterioiden valmistamisessa, tästä aiheutuvien kustannusten on sisällyttävä kuukausimaksuun...” Esityksen mukaista lakipykälää tulisi selkeyttää, koska yksityiskohtaisten perustelujen ja varsinaisen pykälätekstin välillä aiheutuu tulkinnanvaraisuutta. Esimerkiksi herää kysymys, voidaanko säännöllisen kotihoidon asiakkaalta periä maksu turvaphelinpalveluun liittyvistä auttajäkynneistä, mikäli turva-auttajäkynnit eivät sisälly säännöllisen kotihoidon käyntituntien määrään (eli jos eivät sisälly 35 §:n mukaiseen kuukausimaksuun)? Ehdotettu säädös kieltää tukipalvelumaksujen, kuten ateriamaksun, perimisen tehostetussa palveluasumisessa olevilta asiakkailta. Tämä tulee muuttamaan Pohjois-Karjalan sosiaali- ja sairaanhoitopalvelujen kuntayhtymässä tällä hetkellä voimassa olevaa maksuperustetta, nyt ateriamaksu on peritty myös tehostetussa palveluasumisessa olevilta.

48. 45 §. Avopalveluun tai -hoitoon liittyvä ylläpito/45 §. Uppehålle i samband med sociala insatser eller öppen vård

Ei vastauksia.

49. 46 §. Vammaisuuden perusteella järjestettäviin erityispalveluihin liittyvä ylläpito/46 §. Uppehålle i samband med särskild service med anledning av funktionshinder

Ei vastauksia.

50. 47 §. Lastensuojelu/47 §. Barnskydd

Vastaajien määrä: 1

- Pykälän 1. momentin mukaan maksu voidaan periä mm. lastensuojelulain 36 §:ssä tarkoitetusta avohuollon tukitoimena järjestetystä sijaishuollosta. Lastensuojelulain 36 §:ssä säädetään erilaisista avohuollon tukitoimista, mutta ei sijoituksesta avohuollon tukitoimena. Viittaus tulisi olla lastensuojelulain 37 §:ään. Pykälän 2. momentissa säädettäisiin, että ”maakunta voi periä lapselle tai nuorelle suoritettavan elatusavun siltä ajalta, jolloin hän saa 1 momentissa tarkoitettua perhehoitoa, laitoshoidon tai asumispalvelua, ja käyttää elatusavun mainitusta palveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi”. Pykälään tulisi lisätä elatusavun lisäksi ”ja/tai elatustuen”.

51. 48 §. Vammaisen lapsen asuminen muualla kuin oman perheen kanssa/48 §. Boende för barn med funktionsnedsättning någon annanstans än med den egna familjen

Vastaajien määrä: 1

- Pykälän 2. momentissa ”maakunta voi periä lapselle suoritettavan elatusavun tai elatustuen...”. Pykälässä olisi syytä tarkennuksena olla sanamuoto ”ja/tai elatustuen”. Tämä siksi, että lapsi voi saada yhtäaikaaisesti sekä elatusapua että Kelan elatustukea (täysimääräisesti tai osittain).

52. 49 §. Kuljetuspalvelut/49 §. Färdtjänst

Ei vastauksia.

53. 50 §. Yksityislääkärin läheteellä tehtävät laboratorio- ja kuvantamistutkimukset/50 §. Laboratorieundersökningar och bilddiagnostik som utförs efter remiss från privatläkare

Ei vastauksia.

54. 51 §. Palvelun keskeytys/51 §. Avbrott i tjänsten

Vastaajien määrä: 1

- Pykälän 51 yksityiskohtaisten perustelujen ja varsinaisen säädöstekstin 3 momentin välillä on epäselvä ilmaisu, jota tulisi selkeyttää. Pykälätekstissä lukee, että ”Pitkäaikaisen laitoshoidon ja tehostetun palveluasumisen keskeytykseksi ei katsota sairaalahoitoa”. Yksityiskohtaisessa perustelussa lukee, että ”Pykälän 3 momentin mukaan sairaalahoitoa ei katsottaisi pitkäaikaisen laitoshoidon ja pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen keskeytykseksi. Sairaalahoidon ajalta ei toisin sanoen perittäisi maksua pitkäaikaisesta laitoshoidosta ja pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta”.

55. 52 §. Vahingoittunut, hävinnyt tai palauttamatta jätetty apuväline/52 §. Ett skadat, försvunnet eller icke-återlämnat hjälpmedel

Vastaajien määrä: 1

- Lakiesitys toteaa, että ”maakunta voi periä asiakkaalta uuden apuvälineen hankkimisesta aiheutuvat kulut tai vahingoittuneen apuvälineen korjaamisesta aiheutuvat kulut enintään todellisten kustannusten mukaisina”. Esitetty säädös on sinällään kannatettava, ja se mahdollistaa korvauksen suuruuden yksiselitteisen määrittelyn. Esitys ei aiheuttaisi nk. ”päivän arvon” laskemista kullekin apuvälineelle. Esitys ei ole kuitenkaan vahingonkorvauslain kanssa yhdenmukainen. Vahingonkorvauslain 5 luku 5 § (Korvattava vahinko) toteaa, että esinevahinkona on korvattava esineen korjauskustannukset ja vahingosta aiheutuneet muut kulut sekä arvonalennus taikka tuhoutuneen tai hukatun esineen arvo ja lisäksi tulojen tai elatuksen vähentyminen. Vahingonkorvauksen yleisperiaatteena on, että vahingonkorvauksen saamisen ei tulisi johtaa liialliseen hyvitykseen niin, että vahingonkärsijä olisi korvauksen jälkeen paremmassa asemassa kuin ennen vahinkotapahtumaa. Onko vahingonkorvauslain periaatteet huomioiden kohtuullista säätää, että asiakkaan pitää maksaa täysin uuden apuvälineen hankinta? Vai pitäisikö maksaa vahingonkorvauslain hengen mukaisesti käytetyn apuvälineen todellinen arvo, esimerkiksi apuvälineen ikä vähentävästi huomioiden (yhteisin valtakunnallisin vähennysperustein)? Säädöstekstin sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi niin, että se alkaisi ”Jos asiakkaalle käyttöön luovutettu terveydenhuoltolain 29 §:ssä tarkoitettu lääkinnällisen kuntoutuksen apuväline...”

56. 53 §. Henkilö jolla ei ole Suomessa kotikuntaa/53 §. En person utan hemkommun i Finland

Vastaajien määrä: 1

- Miten heidän hoitonsa luetaan mukaan maakunnan rahoitukseen? Maakunnanrahoitus perustuu maakunnan asukasluukuun ja mm. vakinaisen väestön sairastavuuteen.

57. 54 §. Tulon, korvauksen ja saamisen periminen maakunnalle/54 §. Uttagande av inkomst, ersättning eller fordring till landskapet

Vastaajien määrä: 1

- Tarkoittaako ilmaisu ”ilmoitettava tulon, korvauksen tai saamisen suorittavalle taholle viimeistään kaksi viikkoa ennen maksupäivää” kalenteripäiviä vai arkipäiviä?

58. 55 §. Viivästyskorko/55 §. Dröjsmålsränta

Ei vastauksia.

6 luku. Muut maksut/6 kap. Övriga avgifter

59. 56 §. Maksujen ulosotto/56 §. Utsökning av avgifter

Vastaajien määrä: 1

- Lakiesityksen 56 § 1.momentin viivästyskorkoa koskevaan viittaukseen 54 §:ään sisältyy kirjoitusvirhe. 54§ aihe on Tulon, korvauksen ja saamisen periminen maakunnalle. Viittauksen tulee kohdistua 55 §:ään. Yksityiskohtaisissa perusteluissa viitataan oikeaan pykälään.
Sisältää pääoman, koron ja kulujen ulosottokelpoisuuden, mikä on hyvä.

60. 57 §. Maksun palautus ja kuittaus/57 §. Återbetalning och kvittning av avgift

Vastaajien määrä: 1

- Kuittausoikeuden lisäys lakiin on hyvä asia. Asia jää kuitenkin puolittain määritellyksi todelliseen elämään nähden. Kuittausoikeus on syytä määritellä laajemmin sekä selvemmin.
Maksun kuittauksia ja palautuksia ei tulisi kytkeä vain maakunnan itsensä liikaa laskuttamien saatavien viipymättömään palauttamiseen ja/tai kuittaukseen tämän lain nojalla laskutetusta laskusta. Asiakkaat maksavat itse saman laskun useaan kertaan tai virheellisellä summalla. Niistäkin syntyy liikasuurituksia, jotka on käsiteltävä täysin samalla tavalla, palautettava tai kuitattava.
Parempi ilmaisu voisi olla, että on viipymättä aloitettava toimenpiteet liikamaksun palauttamiseksi.
2. momentin kohtaa ”maakunta voi päättää” tulee täsmentää, millainen päätös on tehtävä.

61. 58 §. Indeksitarkistukset/58 §. Indexjusteringar

Vastaajien määrä: 1

- Esityksen mukaan asiakasmaksuja tarkistettaisiin joka toinen vuosi kansaneläkeindeksimuutoksen mukaisesti.

Maakuntien rahoituslaissa (esitys) todetaan, että valtion rahoituksen varainhoitovuotta koskeva taso määräytyy vuosittain tarkistamalla 9—17 §:ssä tarkoitettujen laskennallisten kustannusten perusteet ottaen huomioon uusimmat tiedot 5 §:n 1 momentissa tarkoitetuista toteutuneista käyttökustannuksista.
HE 15/2017 mukaisesti maakuntien muu rahoitus, eli verorahoitus, määritetään maakuntaindeksin mukaisesti. Maakunnan kustannuskehitys ja palvelujen kysyntä ei muutu kansaneläkeindeksin (taustalla elinkustannusindeksi) mukaisesti. Maakunnan kustannuskehitykseen vaikuttavat mm. väestön ikärakenne ja määrä, sairastavuus sekä työvoimavaltaisen toimialan palkkaratkaisut. Asiakasmaksulakiin sisältyvä tarkistus joka toinen vuosi poikkeaa maakuntalaista.
Maakuntien rahoituksen muodostuksessa yleisenä periaatteena tulisi pyrkiä mahdollisimman yksinkertaiseen, selkeään ja läpinäkyvän yhtenäisen indeksin käyttöön, ei ministeriö- ja lakikohtaisten indeksien käyttöön.
Selkeätä olisi, jos kaikessa rahoituksessa käytetään samaa indeksiä, joka kuvaa riittävän hyvin maakuntien palvelu- ja kustannustason aiheuttamia muutoksia.

62. 59 §. Muutoksenhaku/59 §. Ändringssökande/60 §. Uppföljningstjänst för tjänsteproduktionen

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntalain 130 §:n mukaan maakuntahallituksen, lautakunnan ja liikelaitoksen johtokunnan sekä niiden jaoston ja alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa vaatia siihen oikaisua. Maakuntalain oikaisuvaatimuksen tekemisen perustelut lähtevät siitä, että on olemassa toimielimen tai viranomaisen päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu.
Asiakasmaksulaissa esitetään muutoksenhakuoikeus maakuntalaissa määrättyä laajempaan, siten että oikaisuvaatimus voidaan tehdä myös kaikista yksittäisistä laskuista riippumatta siitä, onko niistä tehty päätös. Tulosidonnaisista maksuista tehdään päätös, johon voi hakea oikaisua. Päätöksen mukana toimitetaan oikaisuvaatimusohje. Asiakasmaksulakiesityksen mukaisesti voidaan hakea oikaisua sekä päätökseen että sen jälkeen päätöksen perusteella lähetettäviin jokaiseen laskuun. Ei ole tarkoituksenmukaista toimittaa oikaisuvaatimusohjeita jokaisen laskun mukana, kun on kyse tulosisidonnaisesta viranhaltijapäätökseen perustuvasta laskusta.

63. 60 §. Palvelutuotannon seurantapalvelu/60 §. Uppföljningstjänst för tjänsteproduktionen

Vastaajien määrä: 1

- Seurantapalvelua ei ole vielä valmiina.
Seurantapalvelun tulisi kyetä tuottamaan laskutusta ja oikaisuvaatimusten käsittelyä varten tarvittavat tiedot jokaisen maakunnan tarvitsemassa muodossa (useisiin eri tietojärjestelmiin).

64. 61 §. Maakunnan tiedonsaantioikeus//61 §. Landskapets rätt till information

Vastaajien määrä: 1

- Lakiesityksessä edellytetään kirjallisen pyynnön tekemistä rahalaitokselle, toisaalta puhutaan viranhaltijan päätöksestä. Tulisikin selkeyttää, pitääkö rahalaitokselta tietoja pyydettyessä tehdä päätös vai molemmat se-kä päätös että pyyntö:
”...pyynnön esittämistä koskevan päätöksen on oikeutettu tekemään maakuntalain 4 luvun 16 §:ssä tarkoitetun maakuntavaltuuston asettaman lautakunnan nimeämä viranhaltija”.
Maakuntalakia koskevassa HE:ssä (15/2017 III osan Toimielimet ja johtaminen 6 luvun 29 §) todetaan, että maakunnassa on oltava maakuntavaltuuston lisäksi maakuntahallitus ja tarkastuslautakunta. Ainoa pakollinen lautakunta on siis tarkastuslautakunta. Lisäksi niin halutessaan maakuntavaltuusto voi asettaa muita lautakuntia. Voiko delegoinnin tehdä lautakunta, jota ei ole maakuntalaissa pakolliseksi säädetty?
Jos tehdään 61 §:n mukainen päätös tietojen pyytämisestä rahalaitokselta, meneekö muutoksenhaku 50 §:n mukaisesti (jossa kyse maksua koskevasta päätöksestä ja laskusta)?

65. 62 §. Voimaantulo/62 §. Ikraftträdande

Ei vastauksia.

66. 63 §. Kumottava laki/63 §. Lag som upphävs

Ei vastauksia.

67. 64 §. Siirtymäsäännökset/64 §. Övergångsbestämmelser

Ei vastauksia.

7 luku. Erinäiset säännökset/7 kap. Särskilda bestämmelser

8 luku. Voimaantulo/8 kap. Ikraftträdande